

Diccionari de termes informàtics

Català/Anglès/Castellà/Francès

Servei de Llengües i Terminologia de la UPC

Autors:

Anna Cervera i Caminal

Josep M. Merenciano i Saladrigues

1. **acoblador acústic** *m*
Dispositiu que permet adaptar un sistema informàtic a un sistema acústic, en particular a un aparell telefònic.
ES acoplador acústico
FR coupler acoustique
EN acoustic coupler
2. **actualitzar** *v tr*
Modificar un conjunt de dades d'acord amb els seus valors actuals.
ES actualizar
FR actualiser
FR mettre à jour
EN update, to
3. **adreça** *f*
Referència que designa el lloc d'origen o de destinació de les dades.
ES dirección
FR adresse
EN address
4. **adreça física** *f*
Adreça en què es converteix l'adreça lògica un cop el programa està carregat en la memòria.
ES dirección física
FR adresse physique
EN physical address
5. **adreça lògica** *f*
Adreça que genera un programa.
ES dirección lògica
6. **adreçament** *m*
Mètode que permet determinar l'adreça de les dades.
ES direccionamiento
FR adressage
EN addressing
7. **alliberar** *v tr*
Deixar disponible un recurs.
ES liberar
FR libérer
EN release, to
8. **apilar**
Inserir un element en una pila.
veg. empilar *v tr*
9. **aplicació** *f*
Correspondència entre dos conjunts en la qual tot element del primer conjunt té una imatge i només una en el segon conjunt.
ES aplicación
ES mapa
FR application
FR mappe
EN map
EN mapping
10. **arbre** *m*
Graf connex dirigit acíclic on cada vèrtex té un predecessor únic (anomenat pare) i un o diversos successors (anomenats fills), a excepció d'un vèrtex (anomenat arrel) que no té cap predecessor i de certs vèrtexs (anomenats fulles) que no tenen cap successor.
ES árbol
FR arbre
EN tree
11. **arbre** *m*
Estructura de dades que consisteix en un arbre (entès aquest com a un graf).
ES árbol
FR arbre
EN tree
12. **arbre** *m*
Tipus de dades en què els valors són les estructures de dades anomenades arbre.
ES árbol
FR arbre
EN tree
13. **arbre 2-ari** *m*
Arbre n-ari amb $n=2$.
ES árbol 2-ario
14. **arbre binari** *m*
Arbre 2-ari en el qual la distinció entre el fill esquerre i el fill dret és rellevant.
ES árbol binario
FR arbre binaire
EN binary tree
15. **arbre n-ari** *m*
Arbre en el qual cada vèrtex té com a màxim n fills.
Nota Per exemple, els vèrtexs d'un arbre 2-ari tenen com a màxim 2 fills.
ES árbol n-ario
16. **arc** *m*
Aresta en un graf dirigit.
ES arco
17. **aresta** *f*
Cadascuna de les línies que uneix dos vèrtexs d'un graf.
ES arista
FR arête
EN edge
18. **arquitectura** *f*
Composició i estructura d'un sistema.
ES arquitectura
FR architecture
EN architecture
19. **arrel** *f*
Vèrtex, en un arbre, que no és fill de cap altre vèrtex.
ES raíz
FR racine
EN root
20. **arrencada** *f*
Procés pel qual es porta un sistema informàtic a

- les condicions de funcionament.
ES arranque
FR amorce
EN bootstrapping
21. **arxiu** *m*
veg. fitxer
22. **assemblador de paquets** *m*
Unitat funcional que s'encarrega d'empaquetar i desempaquetar les dades que es transmeten i/o reben a través d'una xarxa que usa el protocol de paquets.
ES ensamblador
ES módulo ensamblador
FR assembleur de paquets
EN packet assembler
23. **assignació** *f*
veg. assignació de recursos
24. **assignació** *f*
veg. assignació de variables
25. **assignació de recursos** *f*
sin. comp. assignació
Operació que consisteix a destinar un recurs a un procés o tasca.
ES asignación
ES asignación de recursos
FR affectation de ressources
FR attribution de ressources
EN allocation
EN resource allocation
26. **assignació de variables** *f*
sin. comp. assignació
Operació que consisteix a vincular un valor a una variable.
ES asignación
FR affectation
FR assignation
EN assignment
27. **assignació dinàmica** *f*
Assignació de recursos que es caracteritza perquè els recursos es destinen als processos o tasques a mesura que són necessaris.
ES asignación dinámica
FR affectation dynamique
EN dynamic allocation
28. **assignació estàtica** *f*
Assignació de recursos que es caracteritza perquè els recursos es destinen amb antelació, en previsió de futures necessitats.
ES asignación estática
FR affectation statique
EN static allocation
29. **associar** *v tr*
veg. vincular
30. **aturada** *f*
Procés pel qual es deté el funcionament d'un sistema informàtic.
ES cierre
FR arrêt
EN shut down
31. **autònom -a** *adj*
Dit del sistema o la unitat funcional que pot treballar sense estar connectat a cap altre.
ES autónomo
FR autonome
EN stand-alone
32. **backtracking** *f*
veg. tornada enrere
33. **base de numeració** *f*
Nombre enter positiu (més gran que 1) que, en un sistema de numeració de base, s'obté de dividir els pesos de dues posicions consecutives qualssevol.
Nota Generalment, quan el context ho permet s'usa la forma reduïda "base".
ES base de numeración
FR base de numération
EN radix
34. **bifurcació** *m*
veg. brancament
35. **bit** *m*
Xifra binària, habitualment representada representada per 0 o per 1.
Nota Bit és l'acrònim de "binary digit" (dígit binari).
ES bit
FR bit
FR chiffre binaire
EN binary digit
EN bit
36. **bit** *m*
Unitat d'informació que correspon a la quantitat d'informació donada per una prova que té només dos resultats possibles, igualment probables.
ES bit
FR bit
EN bit
37. **bloc d'adreces** *m*
Conjunt d'adreces que queda determinat per un interval definit sobre l'espai d'adreces.
Nota Generalment, quan el context ho permet s'usa la forma reduïda "bloc".
ES bloque
FR bloc
EN block
38. **brancament** *m*
sin. comp. bifurcació
Operació d'escollir, en l'execució d'un programa, la seqüència d'instruccions que s'ha d'executar a continuació, d'entre diverses seqüències d'instruccions alternatives.

- Nota** Generalment, s'utilitza el terme "bifurcació" quan fa referència al brancament amb dues alternatives.
ES ramificación
FR branchement
EN branching
39. **cadena** *f*
Llista en què cada element és un sol caràcter.
ES cadena
FR chaîne
EN string
40. **caiguda** *f*
Aturada ocasionada per circumstàncies anòmales.
41. **càlcul** *m*
Conjunt d'operacions i mètodes matemàtics que, aplicats sobre un conjunt de dades segons un procés establert, permeten d'obtenir el resultat d'un problema.
ES cálculo
FR calcul
EN calculation
EN computation
42. **carregar** *v tr*
Portar un codi executable a la memòria interna i deixar-lo en condicions de poder-se executar.
ES cargar
FR charger
EN load, to
43. **cel·la** *f*
sin. comp. cel·la de memòria
Unitat bàsica de memòria referenciable.
ES celda
FR cellule
FR cellule de mémoire
EN cell
EN storage cell
44. **cel·la de memòria** *f*
veg. cel·la
45. **client** *m*
Unitat funcional que utilitza els serveis i/o recursos oferts per un servidor.
ES cliente
46. **cluster** *m*
Conjunt d'unitats funcionals connectades a una xarxa o a un ordinador central per mitjà d'un únic pont o port.
Nota De moment, el Consell Supervisor ha decidit no intervenir pel que fa a la forma d'aquest terme perquè no ha trobat adequat cap dels equivalents catalans proposats.
ES grupo
FR grappe
EN cluster
47. **clustering** *m*
Estructuració d'una xarxa en clusters.
- Nota** De moment, el Consell Supervisor ha decidit no intervenir pel que fa a la forma d'aquest terme perquè no ha trobat adequat cap dels equivalents catalans proposats.
ES agrupación
FR groupement
EN clustering
48. **codi** *m*
Definició Conjunt d'instruccions, en algun llenguatge determinat, que especifiquen un procés.
ES código
FR code
EN code
49. **codi de màquina** *m*
veg. llenguatge màquina
50. **codi de màquina** *m*
veg. codi màquina
51. **codi executable** *m*
Codi que la màquina pot executar directament.
ES código ejecutable
EN executable code
52. **codi font** *m*
Codi, generalment en llenguatge d'alt nivell, que és l'entrada d'un procés de traducció realitzat per un compilador o un intèrpret.
ES código fuente
EN font code
53. **codi màquina** *m*
sin. comp. codi de màquina
Codi escrit en llenguatge màquina.
ES código máquina
ES código de máquina
FR code machine
EN machine code
54. **codi màquina** *m*
veg. llenguatge màquina
55. **codi objecte** *m*
Codi que és la sortida d'un procés de traducció realitzat per un compilador.
ES código objeto
EN object code
56. **compilació** *f*
Traducció d'un llenguatge a un altre, generalment d'un llenguatge d'alt nivell a un de baix nivell.
ES compilación
FR compilation
EN compilation
57. **compilador** *m*
Programa que serveix per fer una compilació.
ES compilador
FR compilateur
EN compiler
EN compiling program

58. **comprimir** *v tr*
veg. empaquetar
59. **còmput** *m*
Càlcul que permet determinar una quantitat numèrica exacta.
Nota En anglès, el terme "computation" es reserva per designar qualsevol càlcul matemàtic, especialment si es fa amb una màquina, però sovint hi ha confusió quant a la seva utilització. En català, els termes "càlcul" i "còmput" es fan servir independentment de si es fan amb una màquina o no.
ES *cómputo*
FR *computation*
EN *calculation*
EN *computation*
60. **connexió** *f*
Operació d'establir un lligam lògic amb un sistema informàtic.
ES *conexión*
FR *entrée en communication*
EN *log in*
EN *log on*
61. **correu electrònic** *m*
Conjunt d'eines de programari per mitjà del qual es poden enviar i rebre missatges personalitzats dins d'una xarxa.
ES *correo electrónico*
FR *courrier électronique*
FR *messagerie électronique*
EN *electronic mail*
62. **CPU** *f*
veg. processador
63. **crida** *f*
Instrucció que desencadena l'execució des d'un procés o tasca, de manera explícita i supeditada, d'un altre procés o tasca deixant en un estat latent el primer procés o tasca fins que s'acaba l'execució del supeditat.
ES *llamada*
FR *appel*
EN *call*
64. **cua** *f*
Llista on l'accés a les dades es fa necessàriament pel mètode FIFO.
ES *cola*
ES *lista directa*
FR *file d'attente*
FR *liste directe*
FR *queue*
EN *single-ended list*
EN *pushup list*
EN *queue*
65. **decalatge** *m*
Desplaçament de tots els elements d'una cadena en direcció a un dels extrems.
ES *desplazamiento*
FR *décalage*
EN *shift*
66. **declaració** *f*
Definició de cadascun dels elements, i dels seus atributs, que s'utilitzaran en l'execució d'un programa.
ES *declaración*
FR *déclaration*
EN *declaration*
67. **depuració** *f*
sin. comp. desbrossament
Procés de detecció, aïllament i eliminació dels errors presents en un programa, o de les fallades d'un sistema informàtic.
ES *depuración*
FR *débogage*
FR *déverminage*
FR *mise au point*
EN *debugging*
EN *trouble shooting*
68. **desbrossament** *m*
veg. depuració
69. **desconnexió** *f*
Operació de desfer el lligam lògic amb un sistema informàtic.
ES *desconexión*
FR *fin de session*
EN *log off*
EN *log on*
70. **desempaquetar** *v tr*
Reconvertir un paquet en el conjunt de dades que el componen.
ES *desempaquetar*
FR *décondenser*
EN *unpack, to*
71. **desempilar** *v tr*
Definició *Extreure un element d'una pila.*
Nota *No és correcte "desapilar" en català.*
ES *desapilar*
FR *dépiler*
EN *pop, to*
EN *pull, to*
72. **detecció d'errors** *f*
Procés que detecta els errors d'un programa o d'un sistema informàtic.
ES *localización y resolución de fallos*
EN *trouble shooting*
EN *troubleshooting*
73. **directiva** *f*
sin. comp. directriu
sin. comp. pseudoinstrucció
Instrucció que s'insereix en el codi d'un programa per tal de controlar la seva traducció a codi executable i la càrrega d'aquest.
ES *directiva*
ES *seudoinstrucción*
FR *directive*
FR *pseudoinstruction*
EN *pseudoinstruction*
EN *translator directive*

74. **directriu** *f*
veg. directiva
75. **distribuïdor** *m*
Part del sistema operatiu que transfereix el control del processador a la tasca seleccionada pel planificador.
ES distribuidor
FR distributeur
FR répartiteur
EN dispatcher
76. **editor d'enllaços** *m*
veg. muntador
77. **empaquetar** *v tr*
sin. comp. comprimir
Convertir un conjunt de dades en una sola dada, per a la seva manipulació, transmissió o emmagatzematge.
Nota Comprimir és empaquetar però reduint la magnitud de les dades.
ES comprimir
ES empaquetar
FR condenser
EN compress, to
EN pack, to
78. **empilar** *v tr*
sin. comp. apilar
Inserir un element en una pila.
ES apilar
FR pousser
EN push, to
79. **encadenament** *m*
Tècnica de construcció d'estructures que manté la relació entre els elements no per contigüitat o connexió física sinó mitjançant enllaços lògics explícits.
ES encadenamiento
FR enchaînement
EN chaining
80. **encaminador** *m*
Unitat funcional que s'encarrega de l'encaminament.
ES direccionador
ES encaminador
ES router
FR programme d'acheminement
FR router
EN router
81. **encaminament** *m*
Determinació del trajecte que ha de seguir un paquet de dades dins d'una xarxa que usa el protocol de paquets per tal de fer-lo avançar cap a la seva destinació.
ES direccionamiento
ES encaminamiento
FR acheminement
FR routage
EN information routing
EN routing
82. **entrar** *v tr*
Acció que ha de realitzar l'usuari per tal de tenir accés a tots aquells recursos o funcions del sistema o programa que li permetin els seus privilegis.
ES entrar
FR entrer en communication
EN log in, to
EN log on, to
83. **esclau -ava** *adj*
Dit d'una unitat funcional quan està treballant sota el control d'una altra.
ES esclavo
FR esclave
EN slave
84. **espai d'adreces** *m*
Conjunt d'adreces vàlides.
ES espacio de direcciones
EN address space
85. **espai d'adreces físiques** *m*
sin. comp. espai físic
Espai d'adreces constituït per adreces físiques.
ES espacio de direcciones físicas
EN physical address space
86. **espai d'adreces lògiques** *m*
sin. comp. espai lògic
Espai d'adreces constituït per adreces lògiques.
ES espacio de direcciones lógicas
EN logical address space
87. **espai físic** *m*
veg. espai d'adreces físiques
88. **espai lògic** *m*
veg. espai d'adreces lògiques
89. **estació de treball** *f*
Conjunt d'unitats funcionals interconnectades que ofereix tots els elements (pantalla, teclat, etc.) per poder treballar.
ES estación de trabajo
FR station de travail
EN workstation
90. **estructura de dades** *f*
Organització i representació d'un conjunt de dades i de les relacions que existeixen entre elles.
ES estructura de datos
FR structure de données
EN data structure
91. **feina** *f*
Unitat bàsica de treball des del punt de vista de l'usuari, consistent en un o més programes i les seves dades associades.
ES trabajo
FR travail
EN job

92. **fetch** *v tr*
veg. recollir
93. **FIFO** *m*
Mètode d'accés a una estructura de dades que assegura que el primer element inserit és el primer que se n'extreu.
Nota FIFO és l'acrònim de "First In First Out" (primer d'entrar, primer de sortir).
ES PEP S
FR FIFO
EN FIFO
94. **fill** *m*
Qualsevol vèrtex que, en un arbre, és successor immediat d'un altre vèrtex.
ES hijo
95. **finestra** *f*
Regió rectangular definida sobre una escena real.
ES ventana
FR fenêtre
EN window
96. **firmware** *m*
veg. microprogramari
97. **fitxer** *m*
sin. comp. arxiu
Organització bàsica, en alguns sistemes operatius, de les dades emmagatzemades en memòria externa.
ES archivo
ES fichero
FR fichier
EN file
98. **fulla** *f*
Qualsevol vèrtex, en un arbre, que no té fills.
ES hoja
99. **gestió** *f*
Organització, manipulació i control.
ES gestión
FR gestion
EN management
100. **gestió de cues** *f*
sin. comp. spool
Tècnica de gestió de les entrades i les sortides d'un sistema per la qual són emmagatzemades provisionalment en una memòria externa que permet d'independitzar el temps de sistema de la velocitat i ocupació dels perifèrics i fer flexible el tractament de les entrades i les sortides.
Nota Spool és l'acrònim de "Simultaneous Peripheral Operation On Line" (operació simultània perifèrica en línia).
ES simultaneidad de perifèrics
ES spool
ES spooling
FR spooling
FR spoule
FR desynchronisation des entrées-sorties
FR spool
- EN** SPOOL
EN spooling
101. **graf** *m*
Ens matemàtic utilitzat per expressar una relació d'un conjunt amb ell mateix, que té una representació gràfica on els elements del conjunt són punts sobre el pla (vèrtexs) connectats entre ells de tal manera que dos vèrtexs estan connectats per mitjà de línies (arestes) si i només si els elements que representen estan relacionats.
ES grafo
FR graphe
EN graph
102. **graf acíclic** *m*
Graf en el qual no existeix cap conjunt d'arestes que formi un camí tancat.
103. **graf connex** *m*
Graf que en dividir el seu conjunt de vèrtexs en dos subconjunts qualssevol, sempre es pot trobar una arista que connecti algun vèrtex del primer subconjunt amb algun del segon.
ES grafo conexo
FR graphe connexe
EN connected graph
104. **graf dirigit** *m*
Graf que expressa una relació, generalment no simètrica, i per tant, en la seva representació gràfica, les arestes són orientades o dirigides.
ES grafo dirigido
EN oriented graph
105. **icona** *f*
Pictograma, utilitzat en entorns gràfics, que permet accedir amb facilitat a la funció o les dades que representa.
ES icono
FR icône
EN icon
106. **identificador** *m*
sin. comp. referència simbòlica
Referència expressada amb símbols.
ES identificador
FR identificateur
EN identifier
107. **instrucció** *f*
Combinació de símbols interpretable en un llenguatge de programació.
ES instrucción
FR instruction
EN instruction
108. **interbloqueig** *m*
Situació que es produeix quan en un conjunt de processos o tasques cap d'ells no pot continuar l'execució perquè cadascun està esperant un recurs en possessió de qualsevol dels altres processos o tasques del conjunt.
Nota La forma "abraçada mortal" s'utilitza també entre els especialistes.
ES abrazo mortal

- ES** interbloqueo
ES punto muerto
FR interblocage
FR verrou mortel
FR étreinte fatale
FR impasse
EN deadlock
EN deadly embrace
- 109. intercanvi** *m*
veg. intercanvi de memòria
- 110. intercanvi de memòria** *m*
sin. comp. intercanvi
Procés que intercanvia el contingut d'una zona de memòria interna amb el contingut d'una zona de memòria externa.
ES intercambio
ES intercambio de memoria
FR permutation
EN memory swapping
EN swapping
- 111. interfície** *f*
Unitat funcional que permet posar en comunicació sistemes amb diferents funcions o característiques.
ES interfaz
FR interface
EN interface
- 112. intèrpret** *m*
Programa que s'encarrega d'executar instrucció per instrucció d'un codi, prèvia traducció d'aquesta a codi executable.
ES intérprete
FR interpréteur
EN interpreter
- 113. JCL** *m*
veg. llenguatge de control de feines
- 114. LDD** *m*
veg. llenguatge de descripció de dades
ES LDD
EN DDL
- 115. LIFO** *m*
Mètode d'accés a una estructura de dades, que assegura que l'últim element inserit és el primer que se n'extreu.
Nota LIFO és l'acrònim de "Last In First Out" (darrer d'entrar, primer de sortir).
ES LIFO
ES UEPS
EN LIFO
- 116. llenguatge** *m*
Conjunt format per un conjunt de símbols (l'alfabet), per un conjunt de regles de combinació dels símbols (la gramàtica) i un conjunt de regles d'interpretació de les combinacions dels símbols (regles semàntiques).
ES lenguaje
FR langage
EN language
- 117. llenguatge d'alt nivell** *m*
Llenguatge de programació amb estructures semàntiques i sintàctiques més properes al punt de vista del programador que al punt de vista de la màquina.
ES lenguaje de alto nivel
FR langage évolué
EN advanced language
EN high-level language
- 118. llenguatge de baix nivell** *m*
Llenguatge de programació amb estructures semàntiques i sintàctiques més properes al punt de vista de la màquina que al punt de vista del programador.
ES lenguaje de bajo nivel
FR langage de bas niveau
EN low-level language
- 119. llenguatge de control de feines** *m*
sig. JCL
Llenguatge que especifica les operacions i les característiques dels programes i de les dades que intervenen en l'execució d'una feina.
ES lenguaje de mandatos
FR langage de contrôle de travaux
EN job control language
- 120. llenguatge de descripció de dades** *m*
sig. LDD
Llenguatge utilitzat en els sistemes de gestió de bases de dades per descriure l'estructura i/o la composició de les dades que ha de contenir la base de dades.
ES lenguaje de descripción de datos
FR langage de description de données
EN data description language
- 121. llenguatge de màquina** *m*
veg. llenguatge màquina
- 122. llenguatge de programació** *m*
Llenguatge dissenyat especialment per construir programes.
ES lenguaje de programación
FR langage de programmation
EN programming language
- 123. llenguatge màquina** *m*
sin. comp. codi màquina
sin. comp. codi de màquina
sin. comp. llenguatge de màquina
Definició Llenguatge que la màquina és capaç d'entendre sense necessitat de traducció.
ES lenguaje de máquina
FR langage machine
EN machine langage
- 124. llista** *f*
Estructura de dades que consisteix en una seqüència d'elements.
ES lista
FR liste
EN list

- 125. llista** *f*
Tipus de dades en què els valors són llistes (enteses com a estructures de dades que consisteixen en una seqüència d'elements).
ES lista
FR liste
EN list
- 126. lot** *m*
Conjunt finit de feines que es volen tractar com un tot.
ES lote
FR lot
EN batch
- 127. marc** *m*
Regió rectangular definida sobre un dispositiu de sortida, en la qual es visualitza el contingut d'una finestra.
ES marco
FR cadre
EN frame
- 128. matriu lògica** *f*
Circuit integrat compost per un conjunt de portes lògiques interconnectades que es distribueixen espacialment en forma de matriu.
ES matriz lògica
EN gate array
EN logic array
- 129. matriu lògica programable** *f*
sig. MLP
Matriu lògica on es poden determinar les interconnexions entre les portes lògiques.
ES matriz lògica programable
FR réseau logique programmable
EN programmable logic array
- 130. memòria** *f*
Unitat funcional, usada com a magatzem de les dades, que està formada per certes unitats elementals referenciables (cel·les) capaces d'emmagatzemar cadascuna una dada elemental.
ES dispositivo de memoria
ES memoria
FR mémoire
EN memory
EN storage
EN storage device
- 131. memòria auxiliar** *f*
veg. memòria externa
- 132. memòria cache** *f*
sin. memòria cau
- 133. memòria cau** *f*
sin. comp. memòria cache
Memòria especialitzada, d'accés molt ràpid, que manté una còpia de les instruccions i les dades que previsiblement el processador pot necessitar amb més probabilitat.
ES antememoria
ES memoria asociada
- 134. memòria externa** *f*
sin. comp. memòria auxiliar
sin. comp. memòria secundària
Memòria on l'accés a les seves cel·les s'ha de fer necessàriament a través dels ports del sistema.
ES memoria externa
- 135. memòria interna** *f*
sin. comp. memòria primària
sin. comp. memòria principal
Memòria on l'accés a les seves cel·les es fa directament, sense passar pels ports del sistema.
ES memoria interna
- 136. memòria morta** *f*
veg. memòria només de lectura
- 137. memòria només de lectura** *f*
sig. ROM
sin. comp. memòria morta
Memòria on es poden consultar les dades preemmagatzemades, però on no se'n poden emmagatzemar de noves.
ES memoria de sólo lectura
ES memoria muerta
ES memoria ROM
FR mémoire fixe
FR mémoire morte
EN read only memory
- 138. memòria primària** *f*
veg. memòria interna
- 139. memòria principal** *f*
veg. memòria interna
- 140. memòria secundària** *f*
veg. memòria externa
- 141. mestre -a** *adj*
Dit d'una unitat funcional quan està realitzant una funció principal o de control.
ES maestro
FR maître
EN master
- 142. mètode de partició** *m*
Mètode de divisió de l'espai lògic en diversos blocs, cadascun dels quals podrà ser carregat en una partició diferent de la memòria interna.
ES método de partición
EN partitioning
- 143. microprogramari** *m*
sin. comp. firmware
Programa emmagatzemat en memòria només de

- lectura.
ES firmware
ES programación fija
ES soporte lógico inalterable
FR firmware
EN firmware
- 144. MLP** *f*
veg. matriu lògica programable
ES MLP
EN PLA
- 145. modalitat** *f*
sin. comp. mode
Forma precisa d'actuació o de funcionament.
ES modalidad
ES modo
FR mode
EN mode
- 146. mode** *f*
veg. modalitat
- 147. monitoritzar** *v tr*
veg. supervisar
- 148. muntador** *m*
sin. comp. editor d'enllaços
Programa que s'encarrega del muntatge.
ES editor de enlace
ES montador
FR éditeur de liens
EN linkage editor
EN linkeditor
EN linker
- 149. muntatge** *m*
Resolució de les referències creuades entre diversos codis en llenguatge de baix nivell i creació a partir d'ells d'un sol codi executable.
ES ensamblado
EN link
- 150. node** *m*
veg. nus
- 151. notació** *f*
Conjunt format per símbols i les regles per utilitzar-los, que té per objecte la representació de dades i conceptes.
ES notación
FR notation
EN notation
- 152. nucli** *m*
Part essencial i central del sistema operatiu sobre la qual es basa tota la resta del sistema operatiu.
ES núcleo
FR noyau
EN core
EN Kernel
EN Nucleus
EN system Kernel
- 153. nus** *m*
sin. comp. node
- Element d'una estructura que constitueix un vèrtex del graf que la representa.
ES nodo
FR noeud
EN node
- 154. ordinador central** *m*
Ordinador o unitat funcional que controla un sistema informàtic i l'ús dels seus recursos.
ES ordenador principal
FR hôte
FR ordinateur central
FR ordinateur hôte
FR ordinateur principal
EN main computer
EN host
EN host computer
- 155. pàgina** *f*
veg. pàgina física
- 156. pàgina** *f*
veg. pàgina lògica
- 157. pàgina física** *f*
sin. comp. pàgina
sin. comp. trama
Cadascuna de les particions d'una memòria dividida en blocs d'igual magnitud.
ES página física
EN physical page
- 158. pàgina lògica** *f*
sin. comp. pàgina
Cadascun dels blocs de l'espai lògic resultants d'una paginació.
ES página
ES página lógica
FR page
EN logical page
EN page
- 159. paginació** *f*
Mètode de partició que parteix l'espai lògic en blocs d'igual magnitud.
ES paginación
FR pagination
EN paging
- 160. paquet** *m*
Conjunt de dades considerat com un tot.
ES paquete
FR paquet
EN packet
- 161. pare** *m*
Qualsevol vèrtex, en un arbre, que té fills.
ES padre
- 162. partició** *f*
Cadascun dels blocs en què es divideix la memòria interna.
ES partición
FR partition
EN partition

- 163. passarel·la** *f*
Unitat funcional que permet la interconnexió entre dues xarxes amb arquitectures i/o protocols diferents.
ES pasarela
FR passerelle
EN gateway
- 164. PERT** *m*
Mètode d'investigació operativa d'avaluació i de gestió de projectes basat en la determinació del camí crític de totes les activitats necessàries per realitzar el projecte.
Nota PERT és l'acrònim de "Project Evaluation and Review Technique" (tècnica d'avaluació i control de projectes).
ES PERT
FR PERT
EN PERT
- 165. pes** *m*
Valor pel qual, en un sistema de numeració posicional, s'ha de multiplicar la xifra que correspon a una posició, per obtenir l'aportació d'aquesta posició al valor total del nombre.
ES peso
FR poids
EN weight
- 166. pila** *f*
Llista on l'accés a les dades es fa necessàriament pel mètode LIFO.
ES pila
FR pile
EN pushdown list
EN pushdown stack
EN stack
- 167. pilot** *m*
Estructura de dades, basada en un arbre binari, que permet accedir de forma molt eficient al vèrtex amb valor màxim.
ES montículo
ES montón
FR tas
EN heap
- 168. planificador** *m*
Part d'un sistema operatiu que selecciona quina tasca s'executarà a continuació o quines feines seran admeses dins el sistema per processar-les.
ES planificador
FR planificateur
EN scheduler
- 169. planificar** *v tr*
Determinar l'ordre d'execució de feines, tasques o processos.
ES planificar
FR ordonnancer
FR planifier
EN schedule, to
- 170. pont** *m*
Unitat funcional que permet la interconnexió entre dues xarxes, generalment d'àrea local, amb arquitectures i protocols anàlegs.
ES puente
FR pont
EN bridge
- 171. port** *m*
Via d'entrada i sortida de les dades en un sistema informàtic.
ES puerto
FR port
EN port
- 172. porta** *f*
veg. porta lògica
- 173. porta lògica** *f*
sin. comp. porta
Circuit electrònic en el qual les relacions entre els valors d'entrada i els de sortida es poden definir en termes d'operacions lògiques.
ES puerta
ES puerta lògica
FR porte
FR porte logique
EN gate
EN logical gate
- 174. procés** *m*
Programa en execució.
ES proceso
FR traitement
EN processing
- 175. procés** *m*
Seqüència definida d'operacions.
ES proceso
FR processus
EN process
- 176. procés seqüencial** *m*
veg. tasca
- 177. processador** *m*
sig. CPU
Unitat funcional que s'encarrega d'interpretar i executar les instruccions dels processos o tasques que hi ha dins el sistema.
Nota Un sistema informàtic pot tenir més d'un processador.
ES procesador
FR processeur
EN processor
- 178. processador en llesques de bits** *m*
Processador construït amb un conjunt de dispositius idèntics cadascun dels quals tracta simultàniament només un o diversos bits adjacents de la informació.
ES procesador en rebanadas
ES procesador modular de bits
FR processeur par tranches
FR processeur par tranches de bits
EN bit-slice processor
- 179. processament de dades** *m*
Procés que treballa amb un conjunt considerable

de dades.

ES procesamiento de datos
ES tratamiento de datos
ES proceso de datos
FR traitement de données
EN data processing

180. programa *m*

Conjunt de codis que es complementen per especificar una funcionalitat.

ES programa
FR programme
EN program

181. programa d'arrencada *m*

Programa que s'encarrega de fer l'arrencada.

ES secuencia de arranque
FR amorce
EN bootstrap

182. protocol *m*

Conjunt de normes que cal seguir i de missatges que cal intercanviar per tal d'establir una comunicació en un sistema informàtic.

ES protocolo
FR protocole
EN protocol

183. pseudoinstrucció *f*

veg. directiva

184. ranura d'expansió *f*

Ranura de la placa base d'un ordinador on es pot introduir una targeta d'ampliació de les prestacions i/o utilitats de l'ordinador.

ES ranura
ES ranura de expansión
FR fente
EN expansion slot
EN slot

185. reble *m*

Símbol o conjunt de símbols sense cap significat que s'afegeixen a una dada o a un conjunt de dades adjacents per aconseguir una mesura determinada.

ES relleno
FR élément de remplissage
EN filler

186. rebliment *m*

Tècnica que utilitza els rebles per millorar l'eficàcia de l'emmagatzematge de les dades o per millorar-ne la manipulació.

ES relleno
FR remplissage
EN padding

187. receptor-transmissor asíncron

universal *m*

sig. RTAU

Unitat funcional configurable que s'encarrega de la conversió sèrie/paral·lel de les dades que es transmeten i/o reben a través d'un protocol asíncron.

ES receptor-transmisor asincrónico universal
FR émetteur-récepteur asynchrone universel

EN universal asynchronous receiver-transmitter

188. receptor-transmissor síncron i asíncron universal *m*

sig. RTSAU

Unitat funcional configurable que s'encarrega de la conversió sèrie/paral·lel de les dades que es transmeten i/o reben a través d'un protocol síncron o asíncron.

ES emisor-receptor sincrónico i asincrónico universal
EN universal synchronous and asynchronous receiver-transmitter

189. recollida de deixalles *f*

Procés que identifica les cel·les que ja no són utilitzades i les allibera.

ES recogida de basura
EN garbage collection

190. recollir *v tr*

sin. comp. fetch

Portar una unitat al processador.

ES llamar
ES recoger
FR faire appel
FR mettre en place
FR placer
EN fetch, to

191. recuperació d'informació *f*

Operació efectuada sobre un conjunt de dades per obtenir certa informació.

ES recuperación de la información
FR recherche d'information
EN information retrieval

192. recurs *m*

Qualsevol entitat informàtica limitada que pot ser necessària per al funcionament d'un procés o tasca (fitxer, espai de memòria, accés a un perifèric, processador, etc.).

ES recurso
FR ressource
EN resource

193. recursivitat *f*

Tècnica de resolució de problemes que consisteix a expressar un problema en termes de realitzacions concretes més petites d'ell mateix.

ES recursividad
FR récursivité
EN recurrence

194. recursivitat *f*

Tècnica de programació, basada en la resolució recursiva de problemes, en la qual un procés o una tasca es poden cridar a ells mateixos.

ES recursividad
FR récursivité
EN recurrence

195. referència *f*

Informació que permet designar, de forma

- inequívoca, qualsevol de les entitats i/o recursos d'un sistema informàtic.
ES referencia
FR référence
EN reference
- 196. referència simbòlica** *f*
veg. identificador
- 197. represa** *f*
Procés que s'encarrega de continuar l'execució d'una tasca, un procés o un programa.
ES reanudación
FR reprise
EN restart
- 198. representació interna** *f*
Codi intern que utilitza un ordinador per representar les seves instruccions i/o dades.
ES representación interna
- 199. restabliment** *m*
Procés o tasca que restaura el sistema després d'una errada.
ES restauración
FR récupération
EN recovery
- 200. ROM** *f*
ROM és l'acrònim de Read only memory (memòria només de lectura).
veg. memòria només de lectura
ES Rom
FR MEM
EN Rom
- 201. RTAU** *m*
veg. receptor-transmissor asíncron universal
ES RTAU
FR ERAU
EN UART
- 202. RTSAU**
veg. receptor-transmissor síncron i asíncron universal
ES USART
FR USART
EN USART
- 203. salt** *m*
Pas d'un punt d'un programa a un altre, variant l'ordre seqüencial d'execució.
ES salto
FR saut
EN jump
- 204. segment** *m*
veg. segment físic
- 205. segment** *m*
veg. segment lògic
- 206. segment físic** *m*
sin. comp. segment
Cadascuna de les particions d'una memòria
- dividida en blocs de diferents magnituds.
ES segmento físico
EN segment in physical memory
- 207. segment lògic** *m*
sin. comp. segment
Cadascun dels blocs de l'espai lògic resultants d'una segmentació.
ES segmento lógico
EN segment
- 208. segmentació** *f*
Mètode de partició que divideix l'espai lògic en blocs de diferent magnitud.
ES segmentación
FR segmentation
EN segmentation
- 209. servidor** *m*
Unitat funcional que proporciona serveis i/o recursos a d'altres unitats.
ES servidor
FR serveur
EN server
- 210. SGBD** *m*
veg. sistema de gestió de bases de dades
ES SGBD
FR SGBD
EN DBMS
- 211. símbol** *m*
Signe gràfic que té significat per raó d'una analogia o d'acord amb un convencionalisme previ.
ES símbolo
FR symbole
EN symbol
- 212. sistema de base** *m*
veg. sistema de numeració de base
- 213. sistema de fitxers** *m*
Conjunt d'eines, mètodes, estructures de dades i operacions que permet organitzar les dades en memòria externa en forma de fitxers, i que en gestiona el seu ús i aprofitament.
ES sistema de archivos
ES sistema de ficheros
EN file system
- 214. sistema de gestió de bases de dades** *m*
sig. SGBD
Sistema que permet la utilització i la manipulació de les dades d'una o més bases de dades, i que en gestiona la seva integritat i consistència.
ES sistema de gestión de base de datos
FR système de gestion de base de données
EN data base management system
- 215. sistema de numeració** *m*
Notació que té per objecte la representació de nombres.
ES sistema de numeración

- FR** système de numération
EN numeration system
- 216. sistema de numeració de base** *m*
sin. comp. sistema de base
Sistema de numeració posicional en què el quocient entre els pesos de dues posicions consecutives qualssevol és sempre el mateix nombre enter positiu (base).
Nota En un sistme de numeració de base. La fórmula per calcular el valor d'una representació és la següent:
 $\text{valor}(X_n \dots X_1 X_0) = \sum S X_i * b^i$
és a dir, $\text{pes}(i) = b^i$ on b és la base.
ES sistema de numeración de base
FR numération à base
EN radix numeration system
- 217. sistema de numeració posicional** *m*
sin. comp. sistema posicional
Sistema de numeració en què un nombre és representat per un conjunt ordenat de xifres de manera que l'aportació de cada xifra al nombre depèn tant del seu valor com del seu pes.
Nota En un sistme de numeració de base. La fórmula per calcular el valor d'una representació és la següent:
 $\text{valor}(X_n \dots X_1 X_0) = \sum S X_i * \text{pes}(i)$.
ES notación posicional
ES sistema de representación posicional
FR notation de position
EN positional representation
EN positional representation system
- 218. sistema informàtic** *m*
Conjunt d'unitats funcionals interconnectades que funciona com un tot.
ES sistema informático
FR système informatique
EN computer system
EN data processing system
- 219. sistema operatiu** *m*
Programari que gestiona tots els recursos del sistema informàtic i que ofereix una interfície entre l'usuari i aquesta.
ES sistema operativo
FR système d'exploitation
EN operating system
- 220. sistema posicional** *m*
veg. sistema de numeració posicional
- 221. sobrecàrrega** *f*
Superació del líndar a partir del qual la demanda de recursos supera la disponibilitat del sistema.
EN overload
- 222. sortir** *v tr*
Acció que realitza l'usuari per deixar de tenir accés als recursos o funcions del sistema o programa.
ES salir
FR sortir
EN log off, to
EN log out, to
- 223. spool** *m*
veg. gestió de cues
- 224. supervisar** *v tr*
sin. comp. monitoritzar
Examinar i controlar el bon funcionament d'un programa, d'una operació o d'una unitat funcional.
ES supervisar
FR contrôler
FR surveiller
EN monitor, to
- 225. targeta** *f*
Placa d'un circuit imprès.
EN card
FR carte de circuit imprimés
FR carte perforée
EN card
- 226. tasca** *f*
sin. comp. procés seqüencial
Unitat bàsica de treball en la multiprogramació que és controlada pel sistema operatiu.
ES tarea
FR tâche
EN task
- 227. taula** *f*
Tipus abstracte de dades en què cada element és identificat per mitjà d'una combinació única d'una o més claus.
ES tabla
FR table
FR tableau
EN table
- 228. taula** *f*
Tipus de dades en què els valors són taules (enteses com a tipus abstracte de dades en què cada element és identificat per mitjà d'una combinació única d'una o més claus).
ES tabla
FR table
FR tableau
EN table
- 229. temps d'accés** *m*
Interval de temps entre l'instant en què una unitat funcional marca les condicions d'inici d'una transferència d'informació i el moment en què s'acaba aquesta transferència.
ES tiempo de acceso
FR temps d'accès
EN access time
- 230. temps d'execució** *m*
Període de temps que dura una execució.
ES tiempo de ejecución
FR temps d'exécution
EN execution time
EN run time
EN running time
- 231. temps de cerca** *m*
sin. temps de recerca
Temps esmerçat en una cerca.
ES tiempo de búsqueda

- FR temps de recherche**
EN search time
- 232. temps de recerca** *m*
sin. temps de cerca
ES tiempo de búsqueda
FR temps de recherche
EN search time
- 233. temps de sistema** *m*
Temps durant el qual el sistema informàtic realitza operacions de supervisió i de control, respecte del temps total de funcionament del sistema.
ES tiempo-sistema
FR temps-système
EN overhead
EN system overhead
- 234. temps diferit** *m*
Modalitat de funcionament d'un sistema en la qual les instruccions no s'executen immediatament sinó en un moment posterior.
ES tiempo diferido
FR traitement en temps différé
EN batch processing
EN off-line processing
EN stacked job processing
- 235. temps real** *m*
Modalitat de funcionament d'un sistema en la qual es requereix que les respostes del sistema estiguin dins un període de temps predeterminat.
- 236. tipus abstracte de dades** *m*
Tipus de dades que es considera caracteritzat únicament per les operacions que se li poden aplicar i les seves propietats, amb independència dels noms i representacions triades pels seus valors.
ES tipo abstracto de datos
FR type abstrait de données
EN abstract data type
- 237. tipus de dades** *m*
Classe de dades caracteritzada per un conjunt de valors possibles, que poden ser estructures de dades, i les operacions que els poden ser aplicades.
ES tipo de datos
FR type de données
EN data type
- 238. topologia d'interconnexió** *f*
Estructura de connexió entre les diferents unitats funcionals que constitueixen una xarxa determinada.
ES topología de interconexión
ES topología de interconexiones
EN interconnection topology
- 239. tornada enrere** *f*
sin. comp. backtracking
Tècnica de programació en la qual es manté un enregistrament de les decisions preses per poder tornar enrere, si no es pot arribar a la situació de destinació prevista, i provar-ho de nou amb noves decisions, i d'aquesta manera explorar totes les possibilitats de forma sistemàtica.
ES búsqueda con retroceso
ES retorno hacia atrás
FR backtracking
FR exploration à l'envers
FR retour arrière
EN backtracking
- 240. traçat de raigs** *m*
Mètode per determinar la visibilitat de superfícies, que es basa en el seguiment dels raigs imaginaris de llum des de l'ull de l'observador als objectes de l'escena.
EN ray tracing
- 241. tractament per lots** *m*
Modalitat de funcionament d'un sistema en la qual les feines s'agrupen per executar-les totes juntes en temps diferit.
ES procesamiento por lotes
FR traitement par lots
EN batch processing
EN stacked job processing
- 242. trama** *f*
veg. pàgina física
- 243. unitat funcional** *f*
Conjunt d'eines de maquinari i/o programari que duen o permeten dur a terme una funció determinada.
ES unidad funcional
FR unité fonctionnelle
EN functional unit
- 244. utilitat** *f*
Programa que executa alguna funció de suport necessària per a d'altres programes, per al sistema operatiu o per als usuaris.
ES utilidad
EN utility
- 245. variable** *f*
Cadascuna de les entitats referenciables, usades per un procés o tasca de manera que el seu identificador es pot vincular, tants cops com es vulgui, a alguns dels valors emmagatzemats a la memòria.
ES variable
FR variable
EN variable
- 246. vèrtex** *m*
Cadascun dels punts del pla que constitueixen un graf.
ES vértice
FR sommet
EN vertex
- 247. vincle** *m*
Relació que lliga un identificador a una entitat o recurs.
ES unión
FR association
EN bind

248. vincular *v tr*

sin. comp. associar

Establir un vincle.

ES associar

FR associer

EN bind, to

249. xarxa *f*

Conjunt d'unitats funcionals autònomes
interconnectades.

ES red

FR réseau

EN network